Fékeznék az árrobbanást

Lehetővé tenné a kormány a leszerződött feltételeknek a drasztikus dráguláshoz igazítását

Törvénymódosítással igyekszik beavatkozni a román kormány az építőipari alapanyagárak drasztikus emelkedése közepette, lehetővé téve a közbeszerzéseken elnyert munkálatokra kötött szerződések módosítását. Vállalkozói és forgalmazói szemmel viszont ez a lépés elkésettnek tűnik, és nem minden helyzetet old meg.

ROSTÁS SZABOLCS, KOVÁCS ATTILA, KORPOS ATTILA

Bár az ágazat képviselői néhány hónapja folyamatosan küldik a vészjelzéseket, a bukaresti kormányzat csak most próbál valamelyest segíteni az elszálló árak miatt bajba jutott építőiparnak. A jobbközép kabinet módosítani készül a közbeszerzési törvényt annak érdekében, hogy az építőanyagok jelentős drágulása közepette módosítani lehessen a megállapodásokba foglalt értékeken. Ludovic Orban, a képviselőház elnöke elmondta, lehetőséget teremtenek a közmunkálatokra vonatkozó szerződések aktualizálására az építőipari alapanyagárak emelkedésének függvényében. A politikus elismerte, a kormányzati beavatkozás híján számos kivitelező képtelen lenne végrehajtani a felvállalt beruházást, miután előzmény nélküli mértékben nőtt a vasbeton, a faanyag, a réz, a kavics ára. A körvonalazódó intézkedés mögött az áll, hogy ágazati képviselők egy ideje arra figyelmeztetnek: felfüggesztik a közbeszerzéseken elnyert infrastrukturális munkálatok végrehajtását az árrobbanás következtében.

Jelentős áremelkedés

Romániában átlagosan 40 százalékkal emelkedtek az építőipari alapanyagárak az elmúlt hónapokban, és akad olyan termék – elsősorban a faanyagok közül –, amelynek az ára megduplázódott. Az építőipari munkáltatókat tömörítő szövetség kimutatása szerint a polisztirol hablemez 50, a pvc cső 25, a horganylemez 45, a kavics 50, a homok 40, az aszfalt 30, a vasbeton 30, a gázolaj pedig 18 százalékkal drágult. Nemigen akad szektor, amelyet ne befolyásolna az árak nagy léptékű emelkedése, hiszen gyakorlatilag minden alapanyag ára elszállt, amit tetéznek a kiszállítás terén tapasztalható nehézségek is. Az ágazat képviselői Florin Cîțu miniszterelnöknek is levelet írtak az árrobbanás hatását enyhítő állami beavatkozás érdekében. Számukra különös nehézséget okoz a két-három éves határidővel ellátott állami megrendelések honorálása, és veszélybe kerülhetnek a nagyobb infrastrukturális beruházások is.

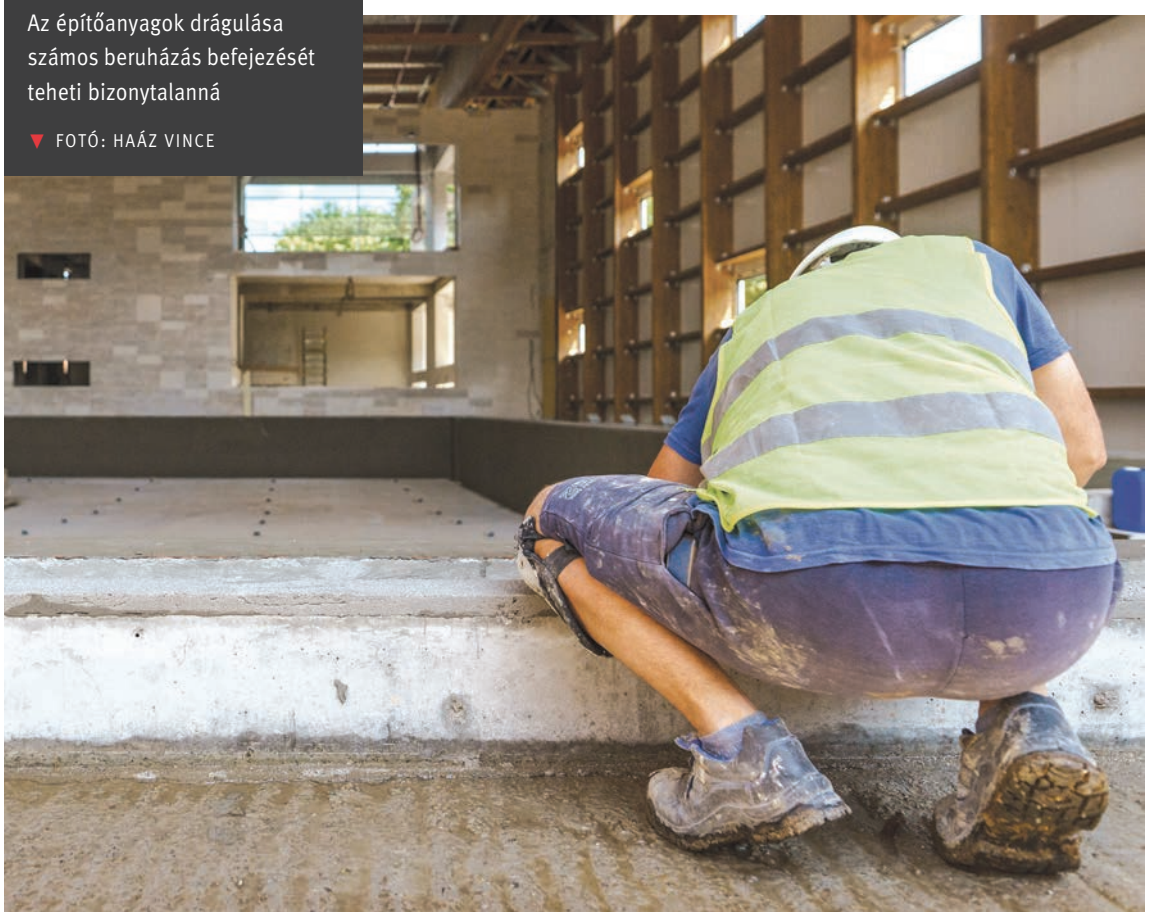

Az építőanyagok drágulása számos beruházás befejezését teheti bizonytalanná

▼ FOTÓ: HAÁZ VINCE

Elkésett közbelépés

A téma kapcsán egy csíkszeredai, építőipari termékeket forgalmazó vállalat tulajdonosa úgy értékelte, később került napirendre a kormány közbelépése. „Tavaly nyár óta folyamatos, de mérsékelt áremelkedés volt megfigyelhető az építőiparban. 2020 végén és 2021 elején drasztikus árrobbanás történt a világpiacon, a kormány is szemtanúja volt ennek, de akkor sem történt semmi. Rengeteg építkezési kivitelezés folyamatban van jelenleg, amelyek már nem a ma aktuális alapanyagárakkal lettek aláírva” – nyilatkozta. A vállalkozó hozzátette, a jelenlegi – sokszor csak egy napig érvényes – építőipari alapanyagárak közepette nem csoda, ha sorra állnak le a kivitelezők, hiszen az elvállalt munkát már csak 20–30 százalékkal drágábban tudják elvégezni. Mint megjegyezte, a törvénymódosítás által a közbeszerzések kapcsán elindulhat egy pozitív folyamat, hiszen ha sikerül módosítani a szerződésekben foglaltakat, esetleg plafonálni az árakat, akkor nem állnak le az építkezések, de szerinte azonnali beavatkozás szükséges. A magyarországi példát hozta fel, amely Románia számára is megfelelő kiindulás lehetne: „Az export korlátozása vagy teljes tiltása és a magas áron beszerzett alapanyagokra való többletadó kivetése mentsvárat jelenthetne nálunk is a problémára. Ugyan országszinten kevés alapanyagot gyártunk ennek a szegmensnek, de ha még azt is máshol értékesítjük, nem látok esélyt, hogy belátható időn belül elinduljon az általános árcsökkenés” – fűzte hozzá.

A megrendelőknek kedvez

Nem tartja valószínűnek ugyanakkor a már aláírt szerződések értékének a drágulás miatt történő kiegészítését a számos közberuházást végző, legnagyobb forgalmú Hargita megyei építőipari cég vezetője. Buzogány Károly szerint nem érdeke a kormánynak ezen változtatni, mert a mostani helyzet a megrendelőknek kedvez. „Miért ne a vállalkozón verje el az építőipari anyagok drágulását a megrendelő, miért legyen neki többletköltsége? Ha van meghatározott árú szerződés, ki tudják verni az emberből, hogy vagy megcsinálja, vagy adnak neki egy negatív minősítést és törvényszéki úton kártérítésre kötelezik” – vázolta a nem túl biztató lehetőségeket. Szerinte a mérleg egyik serpenyőjében vannak az építőipari vállalkozók, a másikban a sok közintézmény, amelyeknek fix árú szerződéseik vannak. „Az államnak az az érdeke, hogy elkészüljön a munka, nem az, hogy a költségeket lenyelje” – érzékeltette a helyzetet. Saját tapasztalatról is beszámolt, amikor egy több évre szóló keretszerződésen belül nem folytatták az együttműködést egy intézménnyel egy anyag drágulása miatt, ezért kárt állapítottak meg, és negatív minősítést kaptak.

építőanyagok

Potápi Árpád János: az idei a nemzeti újrakezdés éve

A múlt év a nemzeti összetartozásé volt, az idei pedig a nemzeti újrakezdésé – mondta a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára szerdán Budapesten, az „Egy vérből vagyunk” jótékonysági futás rajtjával egybekötött sajtótájékoztatón.

MTI

A futáson részt vevő Potápi Árpád János hangsúlyozta: a véradással és a jótékonysági futással „ráirányítjuk a figyelmet a nemzeti összetartozásra”. Nincs is szebb nemzeti újrakezdés annál, mint hogy újra együtt lehetnek, és a futással is ehhez járulnak hozzá – jegyezte meg a politikus. Közölte, idén a 600 kilométeres, 6 napon át tartó táv teljesítésével a Maros megyében található magyarfülpösi református diákotthon lakóit segítik. Reményét fejezte ki továbbá, hogy minél többen csatlakoznak hozzájuk. Fontosnak nevezte a vérellátás biztonságosságát, és azt is, hogy évről évre felhívják a figyelmet a Magyarországon és a Kárpát-medencében élő nehéz sorsú emberekre.

Kifejezi az összetartozásunkat

Herczegh Anita, a köztársasági elnök felesége – aki vért adott az eseményen – azt hangsúlyozta: aki kész másoknak, ismeretleneknek vért adni, az mások életét, egészségét tudja megmenteni ezzel. A véradás kifejezi „az összetartozásunkat, egymásra utaltságunkat, de kifejezi az egymás iránti felelősségvállalásunkat” is – fűzte hozzá. Mint mondta, ő maga is vallja Kiplingnek A dzsungel könyvében szereplő mondatát, hogy „egy vérből valók vagyunk”, ezért ad rendszeresen vért. Arról is beszélt, a magyarok az elmúlt százegy évben megszenvedték azt, hogy „határok választanak el minket egymástól”, ezért vált fontossá, hogy „megerősítsük a közösségeink közti kapcsolatokat és kifejezzük összetartozásunkat”. Ennek egy eleme a hagyományos önkéntes véradással egybekötött jótékonysági futás – tette hozzá.

Pénteken érnek Romániába

Gui Angéla, az Egy Vérből Vagyunk Alapítvány alapítója elmondta: eseményük mottója, hogy „állandó siránkozás helyett segítsünk másokon”. Hozzátette, a pandémia miatti lezárások során sokan éltek át nehéz pillanatokat, de akik másokon segítettek, átélhették a segítségnyújtás örömét. Ismertette: szerdán a Gottsegen György Országos Kardiovaszkuláris Intézet (GOKVI) udvarán lévő véradóbuszban lehet vért adni, a busz csütörtökön a szolnoki művelődési háznál fog állni, pénteken pedig Berettyóújfaluban várják a véradókat. A futók péntek este Romániába érkeznek, a következő állomásuk a Partiumi Keresztény Egyetem, ahová adományként sporteszközöket visznek. Vasárnap délután érkeznek a tervek szerint Kolozsvárra, az idén húszéves Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemhez, ahol Románia miniszterelnök-helyettese és sportminisztere fogadja őket; mindketten magyarok. Hétfőn érkeznek Székelyföldre, egy református lelkész által alapított szórványkollégiumnak visznek adományokat Magyarfülpösre, ahol 45 gyerek tanul magyarul, akikről a szüleik nem tudnak vagy nem akarnak gondoskodni. Nekik sporttábort is szerveznek majd – tette hozzá.

véradás